

DON JOSEPH R.
DE LUANCO

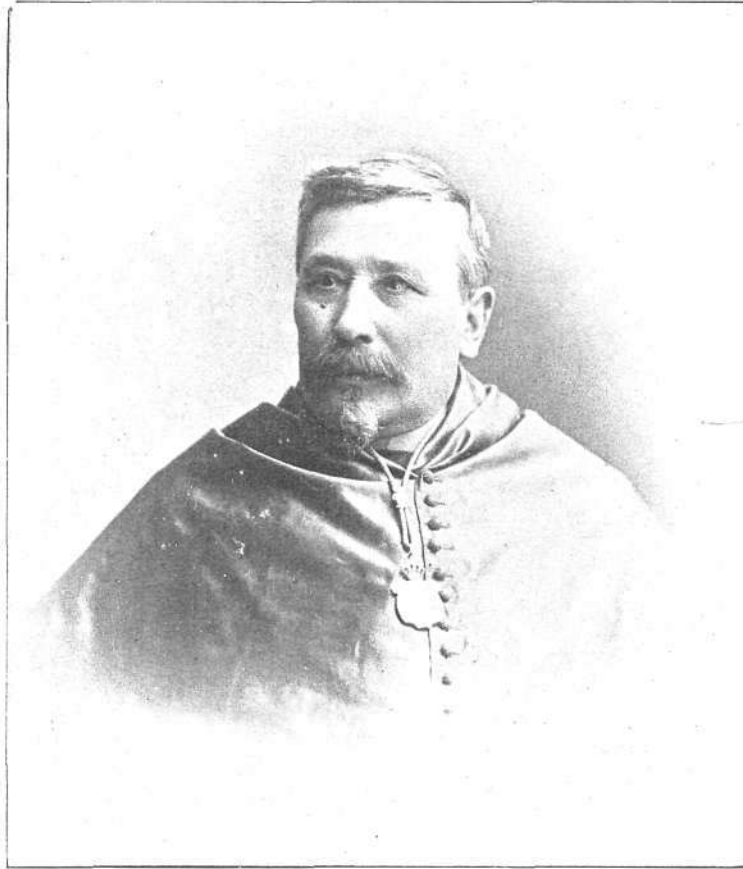
En son poble nadiu de Castropol (Astúries) morí fa pocs dies l'ex-Rector de l'Universitat de Barcelona don Joseph Ramon Fernández de Luanco. Home d'extraordinària il·lustració, havia manifestat sa extensió de coneixements en nostres principals centres intel·lectuals, arribant a obtenir la presidència de corporacions tan importants com l'Ateneu Barcelonès y l'Acadèmia de Bones Lletres.

En Luanco vingué a Barcelona l'any 1869 a ocupar la càtedra de Química general, continuant despenyant-la fins al comensament d'aquest segle, quan en virtut d'una disposició del Ministre del ram, fou jubilat forçosament per haver complert més de setant anys. Lo doctor Luanco se'n anà de Barcelona ab gran re-

causa a son poble de Castropol perque sentia per nostra ciutat una verdadera idolatria, perque s'havia identificat ab nostra manera de viure y perque aquí havia contret ses mellors relacions y ses més íntimes amistats.

Durant trent'anys ben llargs visqué lo doctor Luanco entre nosaltres, no deixant a Barcelona més qu'en les vacances d'estiu. Sa manera de viure ordenada y metòdica li feya trobar lo temps just per donar sortida a totes ses aficions. Lo dematí'l passava a la Universitat repartint les hores entre la càtedra, l'laboratori y mentres durà son Rectorat (desde la mort de don Joaquím Rubió y Ors fins a sa jubilació) al despaig d'expedients. La tarde la consagrava a passejar ab los amichs, a tots los quals seduhia ab sa conversa sempre agradable y plena d'anècdotes, y a perseguir llibres vells, dels que n'havia fet un aplech curiós y n'havia sabut treure gran profit, com a eminent bibliòfil y home eruditíssim qu'era. La nit, si no'l cridavan los treballs de algun altre centre ò academia, la destinava per complet a la Biblioteca del Ateneu, del qual no sortia fins a l'hora de tancar les portes.

A n'en Luanco deu Barcelona l'honor d'haver tingut durant dos anys al insigne crítich Menéndez y Pelayo, cursant la Facultat de Filosofia y Lletres. Era en Luanco antich y coral amich del pare de en Menéndez y, per lo mateix, li aconsellà qu'enviés son fill a nostra Universitat

D. JOSEPH RAMON DE LUANCO

† A CASTROPOL (ASTURIAS) LO DÍA 5 D'AQUEST MES

qu'al menys portava sobre la de Madrid la ventatja de no haver donat entrada a aquella caòtica y logogrífica filosofia Krausista que per tals èpoques enterbolia les aules. Y en Luanco se constituí en tutor d'aquell jovenet extraordinari, l'encaminà ab sos consells, l'anà admirant en sos progressos prodigiosos, lo seguí estimant com a propi fill, y al vèure'l convertit en lo primer crítich y bibliògraf del món, moltes vegades li haviam vist espurnar los ulls al evocarli recorts y passatges de la vida de «nuestro Marcelino».

Admirava'l gran conexement que tenia de nostra llengua, y la facilitat ab que traduhia'ls documents catalans de la Edat Mitja. Y al ferne la versió castellana, no resplandia menys sa competència que son bon gust. Perqu'en Luanco, ab tot y haver dedicat tota la vida a ocupacions científiques, ben poch amenes, may havia descuydat ses aficions literaries y en tot quant escrigué denotà condicions envejables de bon estilista y d'excelent literat. S'havia nodrit en los clàssichs castellans y aquesta sòlida educació se revelava no sols en les memories ò treballs que's veyia obligat a llegir en les corporacions científiques de que formaba part, sinó fins en ses lliçons a l'aula, en ses continúes converses y actes més vulgars de la vida. Aquesta abundancia d'apituits l'havia fet entrar a tots los centres literaris y científichs més importants de Barcelona.

Lo doctor Luanco escrigué molts artícles, pròlechs, y discursos, tots ells de gran interès y que seria llàstima que no's publicuessin reunits. Però, apart de tots aquexos escrits y de son tractat de Química, llibre de text en que s'ha anat formant nostra joventut, tenen gran interès per Catalunya son magnífich treball relatiu a Ramon Lull, considerat com alquimista y son llibre «La alquímia en España» en quals dos volums se dona noticia dels principals adeptes de la *Crisopeya*, en sa gran majoria catalans, y's reproduhexen documents curiosíssims per adquirir los quals l'autor havia recorregut casi tots los arxius y biblioteques de nostra terra.

Sobre tot axò, lo doctor Luanco era un fervorós cristià y un home que s'havia guanyat l'afecte de tothom per son tracte afable dels y esquisit. Que Deu l'hagi recompensat ab la seva santa gloria.

BIBLICA

*Si de mon cor exis una alabansa
com vostre Nom mereix, jo moriria
content d'haver cantat la vostra gloria.
Mes ay! que no es mon cor qui pot cantarvos,
ni lampoch es ma veu prou plena y forta;
y encar que mon amor lo pit m'abrandi,
es sols una guspira qu'espurneja.
Cantèu, donchs, del Senyor lo Nom puríssim,
fonts que naxeu als cims de les montanyes;
cantèu rierons que fressegeu alegres
y rius que vers al mar correu depressa.
Canta tu ventijol que a les flors besas
y tu mestral que als roures vells doblegues.
Obriuse flors, vessèu vostres aromes
y ab elles alabèu al Deu Altíssim.
Y vosaltres aucells, que a cada aubada
alegreu rostres cors al naxe'l dia
cantèu, cantèu, per Ell es la veu vostra.
Infantons que jugueu, y de la vida
sou les pincelles qu'esclateu hermosos,
quan rostres llavis s'obrin per somriure
fèu que cantí al Senyor vostra rialla.
Cantèu també al Senyor los qu'estau tristos;
los que sou rics, y'ls que sufriu pobresa.
Cantèmo tots, unim nostres canturies
als cants dels àngels, a la fè dels martres
y al esperar dels sacrossants profetes.
Unimlo al cant d'amor dels sants apòstols
y al sospirar sens fi, de castes verges.
Cantèmo tots lo Nom del Deu fet Home
y'l nostre cant rolejarà pels segles.*

JORDI SUBIRÀ.